

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab (regionsloven). (Kommunal kvalitetskontrakt, borgerrådgivere m.v.).

Af velfærdsministeren (Karen Jespersen).

(Fremsættelse 19.11.2008. 1. behandling 27.11.2008. Betænkning 05.02.2009).

Kl. 13:08

Forhandling

Første næstformand (Svend Auken):

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Rasmus Prehn:

Kl. 13:08

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Når vi fra socialdemokratisk side ønsker ordet ved denne andenbehandling, er det, fordi det simpelt hen er en af de sidste chancer, vi har for at standse et forslag, som vil nedkalde et meget stort bureaukrati og en række procesreguleringer over kommunerne. Vi skal være opmærksomme på, at vi er i et kommunalvalgår, og alligevel kaster regeringen sig ud i et forslag, som simpelt hen vil regulere kommunerne ned i mindste detalje og også vil være med til at markedsføre kommunerne.

Forventningerne var ellers store, da regeringen i forbindelse med folketingsvalget for et års tid siden lancerede sin plan om en kvalitetsreform og et såkaldt megaløft af velfærden; men efterfølgende har skuffelsen været så meget desto større. Regeringen har pumpet befolkningens forventninger op, men har undladt at indfri dem. I stedet har man pålagt kommunerne et ensidigt ansvar for at leve op til regeringens mange løfter.

Landets kommuner er blevet sat til at spare, afskedige og reducere samt ikke mindst udskøde eller helt droppe planlagte anlægs-, renoverings- og energibesparelsesprojekter. Endvidere har regeringen haft travlt med at reducere det tidligere så højt besungne kommunale selvstyre med nidkær centralisering, mistillid og øget statslig detaljstyring. Hvor regeringen lovede kvalitetsforbedringer, er virkeligheden kvalitetsforringelser; hvor regeringen lovede velfærd, er virkeligheden besparelser, og hvor regeringen lovede frihed og selvstyre, er virkeligheden centralisme og mistillid.

Nu kommer regeringen så langt om længe med det første lovforslag, der skal sætte ord og konkret handling bag regeringens mange flotte ord fra valgkampen. Regeringens bud hedder kvalitetskontrakter, udbudsstrategi og at give kommunerne adgang til at oprette såkaldte borgerrådgivningsfunktioner.

Borgerrådgivningen kan Socialdemokraterne godt støtte; det minder en del om Socialdemokratiets oprindelige forslag om kommunale serviceombudsmand og er allerede implementeret i en række socialdemokratiske kommuner. Men med undtagelse af dette meget lille element af dette lovforslag er vi fra socialdemokratisk side langt fra imponeret over forslaget. Hvor borgerne og landets kommuner skriger på bedre velfærd, større frihedsgrader og en realistisk aftale om økonomien, er regeringens svar langt mere tungt bureaukrati, obligatoriske løsninger og tvangsmarkedsgørelse af den offentlige sektor.

Under førstebehandlingen af dette forslag satte jeg mig for at teste Venstres liberale sindelag. Jeg valgte simpelt hen at tælle ordene i lovforslaget, og det var ret så interessant. Ordet optræder hele 169 gange, mens ordet må kun stå der sølle 5 gange; ordet pålægger står der 9 gange, mens ordet frihed kun står der sølle 4 gange. Dette lovforslag lader altså intet skjult. Det handler om ufrihed og tvang.

Fra socialdemokratisk side mener vi, som også en række af hørings svarene peger på, at forslaget om kvalitetskontrakter indeholder en stor risiko for øget bureaukrati og øget topstyring af den offentlige sektor, hvilket er stik imod regeringens formulerede målsætninger. Ude i kommunerne bliver der et stort arbejde med at opstille, måle og følge op på alle målene for serviceområderne. Fra socialdemokratisk side så vi sådan set gerne nogle helt klare pejlemærker for henholdsvis input og outcome for landets kommuner, så vi kan få forenklet den såkaldte procesregulering og komme i gang med at sikre en række helt grundlæggende velfærdsrettigheder, men dette forslag lugter desværre langt væk af øget bureaukrati og øget procesregulering.

Hvad angår forslaget om obligatoriske udbudsstrategier, handler det efter Socialdemokratiets opfattelse langt mere om regeringens ideologiske drøm om markedsføring af kernevel-færden end om et egentligt ønske om kvalitetsforbedringer for borgerne. Som der står i lovforslaget, skal kommunalbestyrelsen vurdere, hvordan anvendelsen af udbud kan øges, men der er ikke så meget som ét ord om, at øget udbud al-

drig i sig selv kan være en hensigtsmæssig mål-sætning.

Fra socialdemokratisk side er vi optaget af, hvad der tjener borgerne bedst, og dertil kommer, at vi ønsker at værne om det kommunale selvstyre. Socialdemokratiet har derfor fuldt ud tillid til, at landets kommunalbestyrelser selv kan vurdere, om en opgave skal sendes i udbud eller ej. Kommunerne skal ikke styres centralistisk fra Slotsholmen.

Vi ser sådan set gerne, at de øvrige bestemmelser om servicestrategier fjernes, men de skal ikke erstattes af nyt og mindst lige så omfattende bureaukrati. Socialdemokratiet har derfor i samarbejde med Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten stillet ændringsforslag om at fjerne de elementer af lovforslaget, der handler om kvalitetskontrakter og udbudsstrategier. Som jeg også var inde på før, kan Socialdemokratiet godt stemme for forslaget om borgerrådgiverfunktionen, for det er god socialdemokratisk politik, at borgerne let og direkte kan spørge til råds.

Med disse ord håber jeg, at flest mulige vil stemme for oppositionens samlede ændringsforslag, så vi derved kan få forslaget igennem. Men ellers er forslaget fuldstændig uspiseligt, for det vil drukne kommunerne i bureaukrati og procesregulering.

Kl. 13:14

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Flemming Bonne. Undskyld, man bedes holde op med at tale derovre. Det er meget forstyrrende for taleren.

Kl. 13:14

(Ordfører)

Flemming Bonne (SF):

Ved førstebehandling af dette lovforslag redegjorde jeg, syntes jeg selv, klart for SF's holdning. Vi er imod kvalitetsstrategien, og vi er imod udbudsstrategien, når det skal styres her fra Slotsholmen.

Vi kan stort set ikke se relevansen af det fremsatte lovforslag. SF støtter derfor de stillede ændringsforslag. De betyder, at både kvalitetsstrategi og udbudsstrategi udgår af lovforslaget. Også det, at regionerne skal pålægges krav om udbudsstrategi og servicestrategi, udgår. Hvis ændringsforslagene ikke nyder fremme, vil SF stemme imod den samlede pakke.

Der er under udvalgsbehandlingen stillet en række spørgsmål. Det er spørgsmål, om staten er pålagt kvalitetsstrategi og udbudsstrategi i lighed med det, man nu vil lovgive om for kom-

munerne. I staten opererer man med anbefalinger, hvorimod kommunerne ved lov skal tvinges til at lave disse strategier. Vi synes ikke, det er klædeligt for det danske Folketing, at man udøver den form for forskelsbehandling.

Hvad er kvalitet i den offentlige sektor? Hvad er det, hr. og fru Danmark i øjeblikket er optaget af? Jeg fornemmer klart, når jeg er ude i landet, at man er optaget af de lokale sygehuse, de lokale sundhedsordninger, det lokale politi, som forsvinder fra nærområdet, og af uddannelserne, som centraliseres. Og så er man meget optaget af, om der er hænder nok til ældreomsorg, folkeskole og børnepasning, og om vi tager os ordentligt af de svage grupper i dette samfund.

Men det er jo slet ikke det, som det her lovforslag handler om. Det her lovforslag handler udelukkende om, at man fra centralt hold skal kunne styre kommunerne og styre alt, hvad de foretager sig ude i kommunalbestyrelserne.

Staten og regeringen er ikke i stand til at redegøre for kvaliteten på statens driftsområder. Hvorfor er regeringen så så optaget af, at kommunerne skal kunne redegøre for alt? Lovforslaget har for os at se mere karakter af et akademisk beskæftigelsesprojekt, og man må kunne finde andre og mere relevante forhold at kaste sig over.

Begrebet kvalitet i den offentlige sektor, og om det overhovedet giver mening at prøve at måle kvaliteten, er en diskussion, der aldrig har været taget her i Folketinget. Det burde ministeren måske lægge op til.

Endelig: Om få dage starter forhandlingerne om en skattereform, som bl.a. skal sikre, at der fremover er incitament til at arbejde mere. Vi kunne jo også gå den anden vej, nemlig at lade være med at opfinde arbejdsopgaver, som ikke er nødvendige.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for de stillede ændringsforslag.

Kl. 13:18

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Vi står midt i nogle af de værste kriser nogen sinde; både klimakrise og finanskrise har ganske alvorlige konsekvenser for mennesker både i Danmark og i andre dele af verden.

Vi oplever en tid, hvor der er voldsomme vejrforandringer i verden. Der er i den grad

brug for, at vi får sat gang i energiinvesteringer og klimainvesteringer herhjemme. Vi oplever, at i tusindvis af mennesker bliver fyret, samtidig med at velfærden forfalder. Der er i den grad brug for at få sat gang i at skabe job og få renoveret vores skoler og plejehjem osv. Men den regering, vi har i øjeblikket, har åbenbart ikke nogen minister, der er ansvarlig for det her. I stedet har vi en minister, som føler sig ansvarlig for at skabe privatisering og bureaukrati, en minister, der ikke engang gider at høre efter den debat, der er om hendes forslag, men som bruger tid på at diskutere på alle mulige andre områder end det, der handler om, hvordan kommunerne skal bruge deres tid.

Jeg synes, det er absurd, at regeringen ikke sørger for at have en minister, der faktisk vil bruge sin tid på at se på: Hvordan løser vi nogle af de her alvorlige kriser, der er? Hvad gør vi for at sikre, at vi kan imødegå de værste konsekvenser af finanskrisen? Hvad gør vi for at skabe job? Hvad gør vi for at sikre, at de mennesker, der bliver fyret, ikke kommer ud i en stor social nedtur, kommer til at stå uden indkomst og bliver sat ud af deres boliger? Alt det er velfærdsministeren overhovedet ikke optaget af. I stedet for får vi sådan et forslag, der handler om, at kommunerne skal bruge tid på endnu mere bureaukrati og på at skabe langt mere privatisering på trods af de dårlige erfaringer, vi har med privatisering, bl.a. på rengøringsområdet.

Derfor er vi også klart med på de ændringsforslag, der er stillet fælles af oppositionen, om at tage alt det her bureaukrati og den her privatisering ud af forslaget og sige: Lad kommunerne bruge tid på at imødegå de alvorlige kriser, vi står midt i. Det vil man meget gerne ude i kommunerne, men det kræver en minister, som vil give kommunerne lov til det. Det vil vi gerne opfordre ministeren til at bruge sin tid på frem for det her bureaukrati og den her privatisering.

Kl. 13:20

Første næstformand (Svend Auken):

Er der flere, der ønsker ordet?

Da der øjensynlig ikke er flere, der ønsker ordet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:21

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Afstemningen foregår fra medlemmernes pladser.

Afstemningen starter nu.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 stillet af et mindretal (S) tiltrådt af et andet mindretal (SF, RV og EL). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 50 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 58 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget er forkastet.

Ændringsforslag nr. 7 stillet og tiltrådt af de samme mindretal er herefter bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (S) tiltrådt af et andet mindretal (SF, RV og EL). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 49 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 56 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget er forkastet.

Ændringsforslag nr. 3 stillet og tiltrådt af de samme mindretal er herefter bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (S) tiltrådt af et andet mindretal (SF, RV og EL). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 49 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 58 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget er forkastet.

Ændringsforslag nr. 5 og 6 stillet og tiltrådt af de samme mindretal er dermed bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg tror lige, at vi holder et halvt minuts pause, så de, der ikke ønsker at deltage i behandlingen under næste sag på dagsordenen, får mulighed for at forlade salen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Forsøgsordning med magt-anvendelse ved brug af peberspray).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsættelse 28.01.2009).

Kl. 13:24

Forhandling

Første næstformand (Svend Auken):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Karsten Nonbo.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Det forslag, vi behandler nu, er et forslag om på forsøgsbasis at give Kriminalforsorgen ret til at anvende peberspray som magtmiddel.

Peberspray er jo blevet indført som magtmiddel i politiet, og nogle vil sige, at når man lægger et nyt magtmiddel ind, så giver man mere magt. Jeg vil vende den om og sige, at anvendelsen af peberspray blev det lagt ind for egentlig at have et magtmiddel, der er mildere end dem, man har i forvejen. Det er sådan, at Kriminalforsorgen som magtmiddel må bruge greb – og det skal ikke forstås, som at det er sådan en, man skovler med, for det er et håndgreb – skjold, stav og tåregas, og peberspray må jo betragtes som i hvert fald at være mildere at bruge end stav eller tåregas. Peberspray har jo også den tilsigtede fordel, at man kan rette den mod den enkelte person, det drejer sig om, hvorimod det ved anvendelse af tåregas også vil være de medindsatte, der vil lide under det.

Fra Venstres side støtter vi den her forsøgsordning med, at Kriminalforsorgen får lov til at anvende peberspray, så vi indstiller, at lovforslaget vedtages.

Kl. 13:25

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Også Socialdemokraterne er meget interesserede i, at man i Kriminalforsorgen kan finde andre magtanvendelsesmetoder, som er mildere end dem, man bruger i dag. I dag er der ud over greb mulighed for anvendelse af skjold, stav og tåregas, og det kan både lyde og bestemt også være voldsomt. Vi oplever, at politiet har haft nogle positive erfaringer med at bruge peberspray, og jeg synes, vi skal give de erfaringer lov til at brede sig, så man i Kriminalforsorgen som ønsket kan få mulighed for at lave en forsøgsordning, og så man altså også der får mulighed for at bære peberspray.

Jeg synes, det er vigtigt at sige, at det her forslag ikke betyder, at alle betjente nu udstyres med en peberspray, som de kan gå rundt med i baglommen, men at det stadig væk skal være sådan, at det skal være en særlig situation, der gør, at man henter pebersprayer og får lov til at bruge den, og det er også vigtigt, at de, som skal bruge peberspray i fængslerne i den her forsøgsperiode, først skal have en uddannelse i at bruge den. Peberspray er et mildere magtanvendelsesmiddel end f.eks. tåregas og stav, så jeg synes, at vi skal give den en chance og se, om det i virkeligheden ikke kan få gjort den magtanvendelse mildere, som nogle gange er nødvendig at bruge i et fængsel, hvis eksempelvis en indsat vil skade sig selv eller andre. Så Socialdemokraterne bakker forslaget op.

Kl. 13:27

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder ordføreren om at blive stående. Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 13:27

Line Barfod (EL):

Jeg har to spørgsmål til ordføreren. Det ene er: Hvilke positive erfaringer er det konkret ordføreren tænker på i forbindelse med politiets anvendelse af peberspray – er det brug af peberspray over for fredelige demonstranter, der er den positive erfaring? Det andet spørgsmål er: Hvad er det for nogle konkrete situationer i fængslerne, som ordføreren forestiller sig at peberspray skal anvendes i, altså hvad er det helt konkret for nogle episoder, som vi har set i de senere år, og hvor ordføreren mener at det her havde været fornuftigt at anvende peberspray, og hvor de magtmidler, som man har i forvejen, ikke var tilstrækkelige?